

Száma: 219-16/2009.

Előkészítők: Nagyné Juhász Krisztina családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakmai vezetője, Nagyné Bózsár Katalin egészségügyi és szociális intézményi ügyintéző, Benkőné Takács Mária szociális iroda vezetője, Dr. Labovszki János I. fokú gyámhatósági ügyintéző, Máró Ferencné és Szabó Gáborné gyámhivatali ügyintézők

A tájékoztató törvényességi ellenőrzője:
Szűcsné dr. Sebestyén Irén jegyző

T Á J É K O Z T A T Ó

az önkormányzat 2008. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a korábbi években részletesen foglalkozott a város azon feladataival, amelyek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényből (a továbbiakban: Gyvt.) fakadó feltételrendszer kialakításával kapcsolatosak.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése a helyi önkormányzatnak minden év május 31-ig a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról átfogó értékelés készítését és képviselő-testület általi megtárgyalását írja elő, így jelen előterjesztés a 2008. év helyzetértékelését és számszaki adatait tartalmazza.

A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni ellátásokkal, a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások biztosításával, a máshol igénybe vehető szolgáltatások közvetítésével, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések megtételével biztosítja.

Hajdúnánás Városi Önkormányzatnak és intézményeinek az ellátási területe a település lakosságára terjed ki.

A lakosságszám alakulását, ezen belül a 0-18 éves korosztály évenkénti változását és az összlakossághoz viszonyított arányát - a népesség-nyilvántartás adatai szerint - mutatja az alábbi táblázat:

Időszak	Lakosságszám összesen	Eltérés az előző évtől	0-18. éves korosztály	Eltérés az előző évtől	0-18 éves korúak az összlakosság %-ában
2001	18727	- 41	4660	- 96	24,88
2002	18591	- 136	4562	- 98	24,54
2003	18650	+ 59	4489	- 73	24,07
2004	18581	- 69	4394	- 95	23,65
2005	18507	-74	4189	-205	22,63
2006	18360	-147	4037	-152	21,99
2007	18227	-133	3888	-149	21,33
2008	18123	-104	3778	-110	20,85

Az országosan is kimutatható születések számának csökkenése, valamint a lakosság öregedési folyamata a fenti adatokból településünkön is jól érzékelhető.

A Hajdúnánáson élő lakosság mintegy 3 %-a a különböző segélyezési formákból tartja fenn magát, ami a mai kor követelményrendszerét tekintve ideiglenes állapotként is megviseli a családokat. Nagy a fluktuáció a családok között, amelyet a mezőgazdaságban idény jelleggel, illetve alkalmanként adódó munkalehetőségek sem tudnak sem anyagilag, sem morálisan pótolni.

Ezekben a családokban nem ritka a vita, az agresszivitás, az alkoholfogyasztás, amelyek az ott élő kiskorúakra negatív hatást gyakorolnak.

Az említett jelenségek pozitív irányba történő elmozdulásához, a lakosság ezen rétegének felzárkóztatásához 2008. évben többféle módon járult hozzá a Hajdúnánás Városi Önkormányzat:

- a város kedvezőbb megítélése érdekében idegenforgalmi, gazdasági lépéseket tett munkahely-teremtésekre;
- a vállalkozások számára a munkahelyteremtést ösztönző pályázatot újból meghirdette;
- közhasznú és közcélú munkavégzésben történő foglalkoztatással jövedelemhez juttatta a munkaképes korú lakosság egy részét.

I.) A Gyvt. alapján a Hajdúnánás Városi Önkormányzatnak feladata a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a város területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése

I/I. Pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásokkal kapcsolatos ügyintézés a Szociális Iroda ügyintézői végzik, a Gyvt. és a végrehajtásáról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet alapján.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult a gyermek, amennyiben a családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2008. évben: 28.500 Ft) 125 %-át, egyedülálló szülő, v. beteg gyermek esetén 135 %-át, s jelentős vagyonnal nem rendelkezik a család.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény annak igazolására is szolgál, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult évente kétszer 5-5.500 forintos pénzbeli támogatásra, ingyenes tankönyvre, továbbá a gyermekétkeztetés normatív kedvezményeinek igénybe vételére:

- az 1-6 osztályosok ingyenes étkezésre, az ebbe a körbe nem tartozó gyermekek pedig 50 %-os kedvezményre.

2008. december 31-én 783 család 1453 gyermeke részesült gyermekvédelmi kedvezményben.

A gyermekvédelmi törvény pénzbeli ellátást is biztosít azoknak a gyámoknak, akik nyugdíjasok, és a gyámolt eltartására kötelesek, - ez a *kiegészítő gyermekvédelmi támogatás*. Ilyen ellátást jelenleg városunkban senki nem kap.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás célja segíteni azokat a gyermekeket, akiknek ellátásáról családjuk más módon nem tud gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

2008-ban 421 esetben került sor rendkívüli gyermekvédelmi támogatás kiutalására, összesen 3.881 eFt összegben.

Ezen felül, - *természetbeli ellátásként* - *tankönyvtámogatással* segíti az önkormányzat az iskolakezdést. Tárgyévben 1258 gyermek kapott 4-4000 forintot, mellyel azokat a gyermekeket támogatta a bizottság, akik nem részesültek ingyenes tankönyvellátásban.

Rendeletünkben szabályozásra került fentiekén túl a rászoruló gyermekek *étkezési támogatása* is, melyet a szülő kérésére, az iskola javaslatára, a nem városunkban tanuló gyermek részére a szülő kérésére állapít meg az Egészségügyi és Szociális Bizottság. Tárgyévben is 2 millió forint került tervezésre gyermekétkeztetés címén. Ezt az összeget 100 tanuló kapta, illetve került átutalásra az iskolákba.

Természetbeni ellátásként önkormányzatunk tovább folytatta az *iskolatej* adását is.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat támogatást nyújtott továbbá a Tedejről bejáró gyermekek számára az autóbusz bérletének megtérítésére.

A Gyvt. szerinti, a július és november hónapban tanulói jogviszonyban álló gyermekeknek járó 5-5500 forintos pénzbeli támogatás kifizetése határidőre megtörtént, melyet 100 %-ban visszatérített a központi költségvetés. Júliusban 710 család 1326 gyermeke, november hónapban pedig 771 család 1432 gyermeke részesült belőle.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálattal együttműködve a Hajdúnánási Gyermekek- és Közétkeztetési Kht. és a Tedej Zrt. konyháin keresztül biztosított 350 hajdúnánási gyermek számára július közepétől augusztus végéig ingyenes étkeztetést.

2008-ban a szociális rászorultsági alapon nyújtható ellátást jóval többen igényelték, mint az a jogszabályi keretek között adható volt.

Népszerűségét és sikerét azzal éri el, hogy a támogatás közvetlenül a gyermekekhez jut el.

I/II.) Gyermejjóléti alapellátások biztosítása Gyermejjóléti Szolgálat működtetése

Hajdúnánás Városi Önkormányzat a jelenlegi intézményét 1998. óta működteti. Személyi feltételeiben a 2007. év decemberében szakmai vezető személyében bekövetkező változás miatt 2008. januárjában 1 fő létszámcsökkenés következett be. A gyermejjóléti szolgálat így 3 fő családgondozót és 1 fő családgondozó asszisztenst foglalkoztat.

Az intézmény tárgyi feltételeit tekintve az épület adottságai -nagy alapterületű helyiségek- meghaladják a szükséges mértékeket, helyettük akár választó közfalak segítségével kisebb, bizalmi légkört árasztó irodákra lenne szükség.

Mind a családsegítő szolgálat, mind a gyermejjóléti szolgálat rendelkezik számítógéppel, és a szakmai feladatok ellátásához szükséges irodai egyéb eszközökkel. Az intézmény szakmai vezetője a jövőben a számítógép ellátottságot fejleszteni szeretné.

A Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat a 2008. évben végzett munkájáról megküldött tájékoztatójában felöleli mind a saját tevékenységét, mind az intézménnyel kapcsolatban álló jelzőrendszer tagjainak beszámolóját. A megküldött anyag mellékletei szemléltetik a 2008. évi adatokat, melyeknek okaira, tendenciáira és a gyermekek helyzetének javítása érdekében teendő javaslatokra a tájékoztató részletesen kitér.

A korábbi évek adataival való összehasonlítás eredményeként azt láthatjuk, hogy a gyermejjóléti szolgálat tevékenységét igénybe vevők száma évenként változó, de emelkedő tendenciát mutat. Ennek okai lehetnek:

- *a városban jól működő, a szolgálat munkáját segítő észlelő és jelzőrendszer egyre kiterjedtebb, hatékonyabb működése,*
- *a szolgálat szolgáltatásainak egyre szélesebb körű ismertetése,*
- *a súlyosbodó társadalmi problémák előtérbe kerülése.*

Javulás érzékelhető viszont az elmúlt négy év adataihoz képest a gyermeknevelési és az életviteli problémák esetszámaiban. A gyermek és a szülő interakcióinak torzulása, hiánya szoros összefüggésbe hozható a gyermek nevelési-oktatási intézménybe való beilleszkedési zavaraiival. A gyermekjóléti szolgálat életviteli-, mentális tanácsadással, valamint a településen elérhető szolgáltatások (pszichológus, egyéb szakrendelések) közvetítésével tudta kedvezően befolyásolni ezeket az eseteket.

Rendszeres családlátogatásokkal az elmúlt három évben jelentősen csökkent a szülői elhanyagolások száma is.

Nem szabad ugyanakkor figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a statisztikai adatok csak a szolgálat, illetve a jelzőrendszer látókörébe került családokról, illetve gyermekeikről állnak rendelkezésünkre.

A kezelt problémák típusai szerint leginkább az anyagi okok, valamint gyermeknevelési problémák, továbbá a szülők életvitelének sajátos problémái játszanak szerepet.

A jól működő jelzőrendszer segítségével még kerülnek felszínre olyan családok, gyermekek, akiknek a legalapvetőbb ellátásokhoz való hozzájutásra is fel kell hívni a figyelmét.

A gyermekjóléti szolgálat és a gyermekvédelemhez kapcsolódó más szakterületek képviselői évente egy alkalommal fórumot rendeznek a helyi gyermekvédelmi gondokról és azok megoldásairól, a további együttműködés lehetőségeiről. A 2009. március 27-én megtartott Gyermekvédelmi Fórumra a tanácskozást megelőzően a jelzőrendszer résztvevői elküldték a 2008. évről szóló írásbeli tájékoztatójukat.

A fórumon az alábbi szervezetek 2008. évi adatainak ismertetésére került sor:

- Jegyző, mint I. fokú gyámhatóság,
- Városi Gyámhivatal,
- Védőnői Szolgálat,
- Városi Bölcsőde,
- Hajdúnánási Óvoda,
- Általános- és középiskolák,
- Gyermekgyógyász szakorvosok,
- Városi Rendőrkapitányság.

Az idén formabontó módon, rövid, példákkal, projektoron kivetített grafikonokkal, fényképekkel illusztrált előadásokon keresztül mutatták be a gyermekjóléti szolgálat munkatársai Hajdúnánás gyermekvédelmi helyzetét.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatójának melléklete tartalmazza a jelzőrendszer tagjainak összefoglaló tájékoztatóját.

A szolgálat munkatársainak és a fórum résztvevőinek értékeléseiből és a felszólalásokból kitűnt, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer évről évre hatékonyabban működik, annak ellenére, hogy akadnak hiányosságai. A következő területeken szükséges az együttműködés kereteit bővíteni:

- *több szakmai megbeszélés kezdeményezése konkrét esetek kapcsán esetkonferencia formájában, szorosabb együttműködés a szaktanárokkal, osztályfőnökökkel,*
- *több szakmai megbeszélés szervezése egy adott érdeklődésre számot tartó téma tárgyában (pl. gyermekbántalmazás, változó törvényi szabályozás, prevenciós célú – drog, alkohol, szupuzás, egészséges életmódra nevelés, tömegsport népszerűsítése – megbeszélések, előadások és programok szervezése,*
- *szükség lenne a problémás családoknál családvezetési ismeretek átadására, a segélyek, családi pótlék felhasználásának nyomon követésére,*
- *lehetőség szerint a kismamáknak klub, vagy egyéb formában a szolgálat és más társszervezetek (védőnői szolgálat, pszichológus, gyermekorvos) segítségével családvezetési ismeretbővítő fórumot kellene működtetni.*

I/III.) *Gyermekek napközbeni ellátása*

Az önkormányzat a 2008. évben is a nevelési, oktatási intézményei közreműködésével biztosította a családban élő gyermekek életkorának megfelelő *nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást, étkeztetést.*

Szociális hátrányt kompenzáló tevékenységeik keretében az intézmények felzárkóztató foglalkozások tartásával, az önkormányzat által nyújtott keret erejéig az étkezési díjak, valamint a tankönyvek vásárlásához nyújtott támogatások odaítélésével támogatták a rászoruló gyermekeket.

Egyes iskolák alapítványai anyagi támogatást nyújtottak a rászoruló gyermekek részére a nyári táborozáshoz, valamint a versenyeken való részvételi díjak kifizetéséhez.

Több alkalommal vették igénybe az iskolák más szakemberek segítségét, pl. fejlesztő pedagógus foglalkozott a gyermekekkel, nevelési tanácsadóba irányítottak több gyermeket.

I/IV.) *Gyermekek átmeneti gondozása*

A gyermekek átmeneti gondozására a szülő, vagy más törvényes képviselő kérelmére és beleegyezésével kerül sor ideiglenes jelleggel, ha a szülő a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

Hajdúnánáson az átmeneti gondozást az önkormányzattal megkötendő szerződés alapján a megfelelő képesítéssel és tárgyi feltételekkel rendelkező helyettes szülő biztosíthatja.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai irányításával működtethető önálló helyettes szülői szolgáltatás jelenleg a szerződés 2007. évi felmondása okán betöltetlen.

II.) Gyermekvédelmi gondoskodás

A Gyvt. alapján, ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható, és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a *települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal* a veszélyeztetettség mértékétől függően az alábbi *hatósági intézkedésekre jogosult*:

- dönt a gyermek védelembe vételéről és annak megszüntetéséről;
- teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot vesz fel;
- azonnali intézkedést igénylő esetekben a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről dönt;
- a gyermek átmeneti, illetőleg tartós nevelésbe vételéről intézkedik;
- nevelési felügyeletet rendel el;
- dönt az utógondozás elrendeléséről.
- a gyámhivatal felkérésére gyámsági és gondnoksági ügyekben leltározási feladatokat végez, környezettanulmányt készít, valamint közreműködik a gyámhivatali határozat végrehajtásában.

A gyermekvédelmi gondoskodás fenti területeinek részletes számszaki adatait a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatójának melléklete szintén tartalmazza.

A gyámhatósági és a szabálysértési éves statisztikák alapján megállapítható, hogy a veszélyeztetett gyermekek nagy része a 14-18 év közötti korosztályból kerül ki. Ez érvényes a tankötelezettségüket nem teljesítő fiatalokra és a szabálysértést, vagy bűncselekményt elkövetőkre egyaránt.

Továbbra is számtalan gyermeket veszélyeztető tényező van jelen, amelyek csökkentéséhez, illetve megszüntetéséhez nem elegendő a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretében, önkéntesen igénybe vehető segítségnyújtása, hanem folyamatosan szükség van a jegyzői gyámhatóság beavatkozására is.

A fokozatosságot a jegyzői gyámhatóságot követően a gyámhivatali munka követi. Bizonyos esetekben párhuzamos intézkedési lehetőségei vannak az I. fokú gyámhatósággal (ideiglenes hatályú gyermekelhelyezés, szülői nyilatkozat felvétele gyermeke örökbe fogadásához), azonban hatáskörébe további feladatok kerültek a jogszabály módosítások következtében. Intézkedéseik számszerű adatait a gyermekjóléti szolgálat tájékoztatójának melléklete tartalmazza.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Gyámhivatalának szakemberei hangsúlyozzák, hogy a hajdúnánási gyermekek átmeneti gondozásának megoldása érdekében szükség lenne a helyettes szülőre, valamint az átmeneti gondozást nyújtó otthonra. Átmeneti nevelésbe vételre ugyanis a magatartási, vagy beilleszkedési zavar, a gyermek bűnelkövetése, valamint a szülői elhanyagolás miatt kerül sor. Ilyenkor a gyermekek javarészt a Hajdúsági Lakásotthonokba, valamint nevelőszülőkhöz kerülnek elhelyezésre, holott nem lenne szükség a tartós nevelésbe vételre.

Bűnmegelőzés

A szórakozó helyeken, a köztereken a rendőrség, valamint a városban működő civil szervezetek, a bűnmegelőzési egyesületek aktív részt vállalnak a fiatalkorúak bűnelkövetéseinek megelőzésében. Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 341/2008. (X. 16.) számú Képviselő-testületi Határozatával megtárgyalta és elfogadta Hajdúnánás Város Bűnmegelőzési Konceptióját. A képviselő-testület ugyanakkor döntött a Városi Bűnmegelőzési Tanács létrehozásáról is, melynek tagjai kiemelt feladatként többek között a bűnmegelőzési kommunikációt, felvilágosító munka végzését, a káros szenvedélyek kialakulásának, következményeinek megakadályozását tűzték ki célul.

A rendőrség preventív tevékenysége során az osztályfőnöki órákon kiskorúak célzott felvilágosítására, bűnmegelőzési bemutatóra került sor.

Mindennapi munkájukban elsősorban a családon belüli erőszak kezelésével kapcsolatos feladataik végrehajtása alkalmával találkoznak (pl. családi veszekedések) kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekkel. A rendelkezésükre álló törvényes eszközök szűkösek, a szülő figyelmeztetésére, súlyosabb esetekben eljárás megindításának kezdeményezésére van lehetőségük.

III.) Ellenőrzések tapasztalatai

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat gyermekjóléti szolgálatánál szakmai ellenőrzést 2008. júniusában az Észak-Alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala a Megyei Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak bevonásával végeztet.

Az ellenőrzésről készült feljegyzésről a képviselő-testület a 2008. szeptemberi ülésen a polgármesteri jelentésben értesült. Az ellenőrző szerv megállapításai az alábbiak voltak:

Összességében elmondható, hogy bár az intézmény keretein belül működő *gyermekjóléti szolgálatot ellátó családgondozók* nincsenek könnyű helyzetben (az egy főre jutó esetszám meghaladja a jogszabályi maximumot), *jó színvonalú szakmai munkát végeznek.*

A gondozottak létszáma, a jogszabályi előírások és a feladat fontossága azonban megköveteli a biztonságos munkafeltételeket.

A fentiek okán az ellenőrző szerv a fenntartó részéről a következő feladatok megoldását kéri:

- az épület átalakítása a megfelelőbb munkakörülmények biztosításához;
- újabb számítógépek beszerzése, az adminisztráció szakszerű ellátásához;
- a gondozottak létszámának emelkedése esetén újabb családgondozói álláshely kialakítása;
- az átmeneti gondozás valamelyik formájának biztosítása, akár társulással is.

A működést engedélyező hatóság részéről a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működési engedélyének szükség szerinti módosítása a szakmai egység vezetőjének személyében bekövetkezett változás, valamint a 2008. év elején a képviselő-testület által tárgyalt alapító okirat, szakmai program és szervezeti és működési szabályzat módosítás okán megtörtént.

IV.) Javaslatok

Hajdúnánás Városi Önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásával kapcsolatban az intézmények, a szakemberek részéről számos átgondolásra érdemes javaslat került megfogalmazásra egyrészt a Gyermekvédelmi Fórumon szóban, másrészt az írásban kért tájékoztatókban.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében fontos lenne a biztos családi háttér, a szülői felelősség hangsúlyozása, a megfelelő anyagi biztonság feltételének biztosítása.

Az intézmények részéről megfogalmazódott a szabadidő hasznos eltöltésének igényére való ösztönzés, a gyermekek mozgásszükségletének közösségi programok keretében történő kielégítése.

A felsorolt javaslatok nagy része hasznosítható, a gyermekjóléti és gyermekvédelem területén dolgozó szakemberek összehangolt munkájával megvalósítható.

Az eddigiekből kitűnik, hogy a város önkormányzata és intézményhálózata törekszik arra, hogy a szükséges ellátások váljanak a gyermekek számára elérhetővé, igénybe vehetővé, s az együttműködések kapcsán minél kevesebb esetben kerüljön sor hatósági intézkedések megtételére.

A fentiek alapján elmondható, hogy 2008. évben a gyermekekkel való közreműködők összehangolt munkája volt tapasztalható Hajdúnánáson, amelyben a gyermekekre való odafigyelés, a prevenciós feladatok felvállalása egyre inkább érződik.

A fentiek alapján előterjesztem az alábbi

H a t á r o z a t i j a v a s l a t - o t:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készített éves értékelést megtárgyalta, és a mellékletekkel együtt azt elfogadja.

Felhívja a polgármestert, hogy a tájékoztatót az Észak-Alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának az előírt tájékoztatási kötelezettségre hivatkozással küldje meg.

Felelős: Dr. Éles András polgármester

Határidő: 2009. május 31.

Hajdúnánás, 2009. április 15.

Dr. Éles András
polgármester